

BÁO CÁO

Thẩm tra về tình hình thực hiện thu, chi ngân sách 6 tháng đầu năm và giải pháp thực hiện nhiệm vụ 6 tháng cuối năm 2023

Thực hiện phân công của Thường trực HĐND tỉnh, Ban Kinh tế - Ngân sách thẩm tra Báo cáo số 437/BC-UBND ngày 04/7/2023 của UBND tỉnh về tình hình thực hiện thu, chi ngân sách 6 tháng đầu năm và giải pháp thực hiện nhiệm vụ 6 tháng cuối năm 2023. Kết quả thẩm tra như sau:

I. Đánh giá tình hình thực hiện nhiệm vụ thu, chi ngân sách 6 tháng đầu năm 2023

Thực hiện Nghị quyết số 53/NQ-HĐND ngày 09/12/2022 của HĐND tỉnh về dự toán ngân sách địa phương và phân bổ ngân sách cấp tỉnh năm 2023, UBND tỉnh đã ban hành Chương trình hành động nâng cao hiệu quả quản lý tài chính - ngân sách và chỉ đạo thực hiện ngay từ đầu năm 2023 đảm bảo đúng quy định. Kết quả thực hiện như sau:

1. Về thu ngân sách

Tổng thu NSNN trên địa bàn 6 tháng đầu năm đạt 356,1 tỷ đồng, bằng 43,3% dự toán Trung ương giao, bằng 35,7% dự toán tỉnh giao, giảm 17,8% so với cùng kỳ năm 2022. Chỉ có 04/14 khoản thu đạt khá¹, 10/14 khoản thu còn lại đều đạt rất thấp và cơ bản giảm so với cùng kỳ năm 2022².

Nguyên nhân các khoản thu đạt thấp và những khó khăn trong công tác thu ngân sách 6 tháng đầu năm đã được đánh giá cụ thể trong Báo cáo của UBND tỉnh. Để tổ chức triển khai các giải pháp nhằm đảm bảo thu ngân sách UBND đã ban hành Kế hoạch số 144/KH-UBND ngày 03/3/2023 và văn bản số 3890/UBND-TH V/v giao nhiệm vụ công tác thu và chống thất thu NSNN đảm bảo hoàn thành đạt và vượt dự toán năm 2023. Tuy nhiên, ngoài những nguyên nhân khách quan như báo cáo đã nêu, Ban nhận thấy việc chậm triển khai các dự án, chậm giải ngân vốn đầu tư XDCB và các chương trình mục tiêu quốc gia; tình trạng nợ đọng thuế, phí của một số doanh nghiệp kéo dài mà chưa có giải pháp hữu hiệu để xử lý đã ảnh hưởng đến kết quả thu ngân sách.

¹ (1) Thu từ khu vực có vốn đầu tư nước ngoài đạt 154,7% so với dự toán tỉnh giao, tăng 305,1% so với cùng kỳ; (2) Thu tiền cho thuê đất 78,5% dự toán tỉnh giao, tăng 317,9% so với cùng kỳ; (3) Thu từ tiền cấp quyền khai thác khoáng sản đạt 77% dự toán tỉnh giao, giảm 53% so với cùng kỳ (4) Thu từ khu vực DNNN do địa phương quản lý đạt 59,4 % dự toán tỉnh giao, giảm 22,4% so với cùng kỳ.

² (1) Thuế thu nhập cá nhân đạt 48,4% dự toán tỉnh giao, giảm 10,9% so với cùng kỳ; (2) Thu tiền sử dụng đất 22,3%, giảm 55% so với cùng kỳ; (3) Thu từ khu vực DNNN do trung ương quản lý đạt 35,8 %, giảm 22,9% so với cùng kỳ (4) Thu từ khu vực kinh tế ngoài quốc doanh đạt 42%, tăng 20% so với cùng kỳ (5) Thuế Bảo vệ môi trường đạt 25,6%, giảm 38,7% so với cùng kỳ; (6) Lệ phí trước bạ đạt 37,4%, giảm 11,1% so với cùng kỳ (7) Thu Phí và lệ phí đạt 40,3%, giảm 13% so với cùng kỳ; (8) Thu từ hoạt động xổ số kiến thiết đạt 29,8%, giảm 35,9% so với cùng kỳ; (9) Thu khác ngân sách đạt 38,7%, tăng 3,9% so với cùng kỳ (10) Thu từ tiền bán tài sản công đạt 15,1% so với dự toán.

Công tác thu hồi kinh phí thanh toán vượt giá trị quyết toán của các dự án đã phê duyệt quyết toán hoàn thành: Tính đến thời điểm hiện tại, tổng số kinh phí thu hồi 19,987/25,826 tỷ đồng, đạt 77,4% trên tổng số phải thu, số nợ tồn đọng tiếp tục phải thu hồi là 5,84 tỷ đồng; số nợ phải thu phát sinh từ năm 2019 trở lại đây đã thu hồi được 3,86/7,02 tỷ đồng, đạt 55% trên tổng số phải thu, số còn phải thu là 3,16 tỷ đồng. Ban đề nghị UBND tỉnh báo cáo làm rõ số liệu chênh lệch số kinh phí phải thu hồi tại báo cáo 437/BC-UBND ngày 04/7/2023 so với số liệu tại Báo cáo số 798/BC-UBND ngày 06/12/2022 của UBND tỉnh về tiếp thu, bổ sung, giải trình ý kiến của Ban Kinh tế - Ngân sách HĐND tỉnh tại Báo cáo thẩm tra số 204/BC-HĐND ngày 02/12/2022³.

2. Về chi ngân sách

Tổng chi ngân sách địa phương 6 tháng đầu năm 2023 đạt 2.457 tỷ đồng /7.619,3 tỷ đồng, bằng 32,2 % dự toán giao đầu năm, gồm:

a) Chi cân đối ngân sách: Đạt 1.843,4 tỷ đồng, bằng 37,4% dự toán giao đầu năm, trong đó: Chi đầu tư phát triển đạt 243,7 tỷ đồng, bằng 31,8% dự toán giao đầu năm. Chi thường xuyên đạt 1.597,3 tỷ đồng, bằng 39,7% dự toán giao đầu năm, giảm 2% so với cùng kỳ năm 2022. Các nhiệm vụ, chương trình, dự án hiện đang tiến hành các bước chuẩn bị nên tỷ lệ giải ngân đạt thấp (*chi sự nghiệp kinh tế đạt 21,8%; chi sự nghiệp hoạt động môi trường đạt 28,3%; chi sự nghiệp phát thanh truyền hình đạt 38,6%; chi sự nghiệp giáo dục Đào tạo – Dạy nghề đạt 39,3%; chi bảo đảm xã hội đạt 38,1%*).

Nhìn chung, chi thường xuyên cơ bản đáp ứng yêu cầu thực hiện nhiệm vụ phát triển kinh tế - xã hội, quốc phòng, an ninh. Tuy nhiên, việc điều hành nhiệm vụ chi ngân sách 6 tháng đầu năm 2023 còn chưa linh hoạt, nguồn sự nghiệp kinh tế tỉnh điều hành đã sử dụng hết, không đảm bảo kinh phí để hỗ trợ thực hiện các dự án liên kết sản xuất và tiêu thụ sản phẩm nông nghiệp năm 2023, tỉnh đã phải bố trí từ nguồn dự phòng ngân sách để thực hiện.

b) Chi chương trình mục tiêu, nhiệm vụ và chương trình mục tiêu quốc gia:

- Chương trình mục tiêu, nhiệm vụ: Thực hiện đạt 335,4 tỷ đồng, bằng 21,5% dự toán giao, gồm: Nguồn vốn đầu tư giải ngân đạt 314,9 tỷ đồng, bằng 21,5% dự toán giao đầu năm; nguồn vốn sự nghiệp giải ngân đạt 20,5 tỷ đồng, bằng 26,3% dự toán giao đầu năm, trong đó một số nhiệm vụ chi do mới triển khai thực hiện hoặc chưa đủ điều kiện thanh toán.

- Chi thực hiện các chương trình MTQG đạt 278,3 tỷ đồng, bằng 24,7% kế hoạch giao, trong đó: Chi đầu tư đạt 230 tỷ đồng, bằng 38,5% dự toán giao đầu

³ Tại Báo cáo số 798/BC-UBND ngày 06/12/2022 của UBND tỉnh: Số nợ còn phải thu hồi nộp ngân sách nhà nước là 19.663 triệu đồng, trong đó:

- Khoản nợ phải thu do thanh toán vượt giá trị quyết toán dự án hoàn thành là 9.120 triệu đồng;
- Khoản nợ ngân sách nhà nước tồn đọng nhiều năm tại 03 doanh nghiệp và 02 đơn vị sự nghiệp với số tiền là 10.543 triệu đồng.

năm⁴, Chi sự nghiệp đạt 48,3 tỷ đồng, bằng 9,1% dự toán giao đầu năm⁵. Nguyên nhân chi sự nghiệp các chương trình MTQG đạt thấp do vướng mắc về cơ chế, mặt khác do một số địa phương chưa chủ động thực hiện.

Qua thẩm tra, Ban nhận thấy số liệu còn có sự sai khác, không thống nhất giữa 2 báo cáo (*Báo cáo số 437/BC-UBND ngày 04/7/2023 về tình hình thu, chi ngân sách 6 tháng đầu năm và giải pháp thực hiện nhiệm vụ 6 tháng cuối năm 2023 và Báo cáo số 434/BC-UBND ngày 04/7/2023 của UBND tỉnh về tình hình phát triển kinh tế - xã hội, đảm bảo quốc phòng - an ninh 6 tháng đầu năm 2023*). Ban đề nghị bổ sung làm rõ để có giải pháp thực hiện kế hoạch 6 tháng cuối năm cho phù hợp.

c) Về quyết toán dự án hoàn thành: Trong 6 tháng đầu năm 2023, cơ quan tài chính các cấp đã thực hiện thẩm tra và trình phê duyệt quyết toán 106 dự án, với tổng giá trị đề nghị quyết toán là 368,3 tỷ đồng, tổng giá trị phê duyệt quyết toán là 366,6 tỷ đồng, qua công tác thẩm tra đã loại bỏ chi phí không phù hợp, giảm chi cho NSNN 1,7 tỷ đồng.

d) Tình hình sử dụng Quỹ dự trữ tài chính và dự phòng ngân sách cấp tỉnh:

Trong 6 tháng đầu năm chưa sử dụng Quỹ dự trữ tài chính; việc sử dụng nguồn dự phòng ngân sách cấp tỉnh chủ yếu thực hiện một số chính sách và nhiệm vụ phát sinh ngoài dự toán. Qua xem xét, Ban nhận thấy công tác lập dự toán đầu năm của một số cơ quan đơn vị còn hạn chế, chưa rà soát tổng hợp hết nhiệm vụ để đưa vào dự toán mà phải đề nghị cấp bổ sung từ nguồn dự phòng.

e) Tình hình thực hiện kiến nghị của Kiểm toán nhà nước:

Đến thời điểm ngày 15/6/2023, kết quả thực hiện đối với các kiến nghị của Kiểm toán Nhà nước trên địa bàn tỉnh như sau:

- Số kiến nghị của Kiểm toán Nhà nước đủ bằng chứng: 644,419 tỷ đồng.
- Số đã thực hiện được đến ngày 15/6/2023: 409,724 tỷ đồng.
- Số còn lại chưa thực hiện được: 234,695 tỷ đồng.

II. Về giải pháp 6 tháng cuối năm 2023

Trước thực tế tình hình thu, chi ngân sách 6 tháng đầu năm của tỉnh đều đạt thấp, để đảm bảo hoàn thành các chỉ tiêu thu, chi ngân sách năm 2023 theo kế hoạch được giao thì UBND tỉnh cần có giải pháp căn cơ và chỉ đạo quyết liệt hơn nữa. Tại Báo cáo của UBND tỉnh đã đề ra một số nhiệm vụ, giải pháp thu, chi ngân sách 6 tháng cuối năm 2023 đảm bảo sát với thực tiễn. Ban Kinh tế - Ngân sách nhất trí với các nhiệm vụ, giải pháp như báo cáo của UBND tỉnh, đồng thời đề nghị UBND tỉnh quan tâm chỉ đạo thực hiện tốt một số nhiệm vụ sau:

⁴ Chương trình MTQG giảm nghèo bền vững đạt 48,6% ; Chương trình MTQG xây dựng nông thôn mới đạt 34,9%; Chương trình MTQG phát triển kinh tế xã hội vùng đồng bào dân tộc thiểu số đạt 36,7%.

⁵ Chương trình MTQG giảm nghèo bền vững đạt 7,9%; Chương trình MTQG xây dựng nông thôn mới đạt 11,2%; Chương trình MTQG phát triển kinh tế xã hội vùng đồng bào dân tộc thiểu số đạt 9,4%.

1. Quyết liệt trong chỉ đạo, đôn đốc thực hiện các giải pháp thu ngân sách theo kế hoạch giao; có biện pháp xử lý trách nhiệm của tổ chức, cá nhân chây ỳ, nợ đọng thuế; kiểm điểm trách nhiệm người đứng đầu của tổ chức để xảy ra tình trạng nợ đọng thuế kéo dài; chỉ đạo các đơn vị, địa phương kịp thời tháo gỡ khó khăn và đẩy nhanh, hoàn thiện các thủ tục đấu giá quyền sử dụng đất, để đảm bảo nguồn thu tiền sử dụng đất theo kế hoạch.

2. Tiếp tục các giải pháp để thu hồi các khoản nợ ngân sách, các khoản thanh toán vượt quyết toán và các khoản phải thu hồi theo kiến nghị của Kiểm toán nhà nước.

3. Cơ quan tài chính - kế hoạch các cấp thường xuyên tiến hành kiểm tra tiến độ thực hiện nhiệm vụ chi ngân sách tại các đơn vị, địa phương để kịp thời nắm bắt, tháo gỡ những khó khăn vướng mắc trong quá trình thực hiện nhiệm vụ chi, nhất là đối với các Chương trình mục tiêu quốc gia; kịp thời điều chỉnh dự toán để thực hiện, hạn chế tối đa kinh phí phải hoàn trả về ngân sách trung ương. Nghiêm túc kiểm điểm trách nhiệm người đứng đầu đơn vị, địa phương thực hiện chậm tiến độ, phải hoàn trả ngân sách Trung ương.

4. Sử dụng nguồn dự phòng ngân sách tỉnh đảm bảo đúng quy định.

5. Các đơn vị, địa phương có giải pháp để chủ động đảm bảo nguồn bù đắp các khoản dự kiến giảm thu do chính sách miễn giảm thuế, phí và lệ phí để cân đối ngân sách hoàn thành các nhiệm vụ được giao theo kế hoạch đã đề ra.

6. Các đơn vị, địa phương bám sát Chỉ thị số 04/CT-UBND ngày 20/6/2023 của UBND tỉnh về xây dựng kế hoạch phát triển kinh tế - xã hội, dự toán ngân sách nhà nước năm 2024 và kế hoạch tài chính ngân sách nhà nước 3 năm 2024 - 2026 để xây dựng kế hoạch phát triển kinh tế - xã hội và xây dựng dự toán ngân sách năm 2024 gắn với kế hoạch thực hiện 03 chương trình mục tiêu quốc gia đảm bảo đầy đủ, sát thực tế, hạn chế tối đa việc điều chỉnh kế hoạch và cấp bổ sung kinh phí trong năm.

Trên đây là báo cáo kết quả thẩm tra của Ban Kinh tế - Ngân sách HĐND tỉnh, trình HĐND tỉnh xem xét./.

Nơi nhận:

- Các vị đại biểu dự kỳ họp;
- UBND tỉnh;
- LĐVP;
- Phòng Công tác HĐND;
- Lưu: HS, VT.

**TM. BAN KINH TẾ - NGÂN SÁCH
TRƯỞNG BAN**

Trịnh Tiến Dũng